

cententur, tamenſi varietas eos diſcernat, & conſervatio proba elegantes efficiat. Inſequens Tabula rariores dabit, præſtantibus e cimeliis vulgatos. Cæterum ſi Numos erudite tractare mihi conſtitutum eſſet, oportuerat, omnium Victoriarum occaſionem, & epocham exquirere. Hoc autem, ut prolixum, ita & ſupra Rei Numariæ Rûdimenta fuiſſet, quæ ſola tibi Tironi ſuggerere propoſui. Cum ad Hiſtoriam Auguſtorum acceſſeris, per te, quo ſpectarint hi Numi, facile deprehendes.

DIALOGUS XI.

De Singularibus, ac definitis Victo-
rum Imaginibus.

PUBLIUS.

PRimi Tabulæ tuæ IV.tæ Numi Græci, tui, non mei ſermonis argumentum cum ſint, ob ignorantiam Tironis, maxime cum ignorem inſuper, quorum ſint, oro te, ut pendenti mihi ab ore tuo, auſcultandi munus relinquas. *TULLIUS*, Nec ego mihi aſſumo, aliter, ac e ſenſu Magiſtrorum Rei Numariæ, tecum diſſerere. Numum I. *Fauſtina* junioris protulit Cl. *Patinus* Imp. p. 201. æris medii. Stat hic Victoria alata, dextra demiffa duas, læva extenta tubam tertiam geſtans, famæ nimirum, Victorias undique promulgantis, indicio, cum nihil citius orbem implere conſueverit. Quod ad lævum Victoria pedem adſtat, animal incognitum, rotam ſuſtinens, *Patinus* non expoſuit. Circum legitur: AMACTPIANON: i. e. *Amactrianorum*. Hæc Civitas *Amactris*, quam volunt ab *Amactri* Regina Heracleæ conditam, & ab illa dictam, Galatiæ fuit in Aſia minori, quatuor e pagis compacta. Adulabatur *Fauſtina*, variis in Numis eandem ſub *Iſidis*, *Salutis*, *Felicitatis*, *Aequitatis* typis, hic etiam ſub *Victoria* imagine adumbrans: quod Cl. hujus Numi Editor ſuſpicatur: Vidi & alios Amactrianorum Numos, animal vero præſens cum rota nullibi conſpexi:

I.

Tab. III.
n. I.

- spexi: quæ si sola esset, celeritatem, ac volubilitatem, quapropter & Nemesi, & Fortunæ adjungitur, haud incommodum denotaret.
- II. **PUBLIUS.** Supra me adhuc talia sunt, donec benignior Apollo ingenium luce ampliori, inopiamque meam præfidiis pluribus donet. **TULLIUS.** Contendendum altius: nam ideo rudimenta
- Tab. IV. n. 2. ponuntur, ut gradus post gradum superetur. Qui sequitur Numus, ex Medallione *Caracalla*, per Ill. *Spanhemium* vulgato Tom. I. p. 642. exceptus a me fuit, & insolitum nihil refert, nisi, quod Victoria in Scuto, Palmæ arbori affixo, Græcum Nomen suum inscribat: NEIKH: i. e. Victoria. Per oram legitur: ΕΦΕCΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑCΙΑC: h. e. *Ephesorum Primorum Asiae*. C. pro Σ. græcis in Numis frequentissimum. De Primatu porro, scil. prior loco, & functione in Conciliis, Templis, ac Ludis agendis, quæ alioquin illis communia erant, præcipuæ Asiæ Civitates, *Smyrna*, *Pergamus*, *Ephesus*, iterum, iterumque acerrime se inter contenderunt: ut late *Spanhemius* pertractat. Id autem hoc loco nostra non inreresit. Pinxi duntaxat hunc Numen, ut græcum Victoriæ Nomen addisceres.
- III. **PUBLIUS.** Numus pariter tertius adeo peculiare quid in imagine sua non refert, præterquam, quod adstans Imperator in Vexillo, quod sustinet, laureum Sertum exhibeat. Epigraphes autem Elogium vulgare non test, nempe: TRIUMFATOR GENTIUM BARBARARUM. Infra: TR. *eviri*. **TULLIUS.** Pinxi tibi hunc Numen æque ex Medallione *Constantii Augusti* apud Gotham Numar. p. 371. Gentes barbaras, quas vicit, ipse Concione sua ad Legiones edixit apud *Ammianum Marcellinum*, nimirum Sarmatas, Quados, Limigantes, Tirannos quoque varios oppressit, inde aliis Numis *Victor omnium Gentium*, item *Gaudium Populi Romani* prædicatus. Adversus Persas tamen fortuna ejusdem adhæsit.
- IV. **PUBLIUS.** Numus quartus nobilissimo typo est, quem recensere non ausim. **TULLIUS.** *Gordiani Pii* insigne hoc Monumentum æris medii proposuit Cl. *Patinus* p. 293. Vides in eo Pontem, injectum Euphrati, quem transit Imperator, sive ducens in Persas, sive Victor ab eis rediens. Præit eum Victoria cum lauro, sequitur Socer ejus *Mistheus*, Præfectus Prætorio, cum hasta, junctis ante, & retro, figuris aliis duabus. Epigraphæ: FELICITAS AUG, *usbi*. Juvenis hic, sed egregius Imperator,
- Tab. IV. n. 3. L. XIII. n. 13. Tab. IV. n. 4.

rator, Persas, qui Romæ jam timebantur, eas in angustias redigit, ut ultro in Regnum suum redirent, ac Romanis totum Orientem relinquerent. Eapropter Senatus ipsi Persicum Triumphum, Socero vero, cujus optimo mederamine omnia egerat, Quadrigam equorum, currumque triumphalem, ac *Tutoris Reipublicæ præconium* decrevit. Sed *Philippi Arabis* invidia *Gordianum* hac Gloria, priusquam Romam pertingeret, nefaria trucidatione privavit.

PUBLIUS. Quinto in Numo plane nihil sapio, nisi quod Armeniacam Tiaram, sub qua cubant arcus, & sagitta, in eo videre mihi videar. **TULLIUS.** Bene vidisti. Numus hic in Adversa Caput habet, ac titulos: ANTONIUS AUGUR COS. *ul DES. ignatus ITER. um ET TER. tium.* In Adversa sequitur: IMP. *erator TERTIO III VIR R. cip. C. onstituendæ.* Mirum, ac præter morem Quiritum est, hic scribi *Tertio* pro *Tertium*: qualiter tamen & apud *Golzium* in *Cæsare*, & apud *Ursinum* in *Genete Antonia* p. 28. lego. Quoniam vero uterque mox alterum Denarium paris formæ addit, in quo pro more scriptum IMP. TER. prope subvereor, hunc Numum a me pictum esse sublestum, Tiara porro est *Ardavasdi*, sive *Artabazi*, Armeniæ Regis: quem *Antonius*, a Parthis cæsus, & ad eum profugus, fraude, non Victor, fidei atque gratiæ hospitalis incurius, captivum accepit, Armeniam dilectæ suæ *Cleopatræ* donans. Numum non unum signavit, tanquam hujus Provinciæ Victor, in quibus, omisso ejus nomine, signis tamen suis, arcu, telis, atque tiara, illam descripsit.

PUBLIUS. Quem sexto pinxisti loco, Numus, uni meorum, qui est *Neronis*, consimillimus est, nisi quod *Victoria*, ut hic gradiens, in Scuto, loco vocis *BRITAN. nia*, exhibeat literas S. P. Q. R. *testeram Senatus Populique Romani.* **TULLIUS.** Præsens Numus aris mediæ est *Antonini Pii* apud *Patinum* p. 172. Qui *Pausania* docente, *Brigantibus*, qui in Britannia sunt, quod *Genunios*, Populi Romani Socios, armis lacefferant, magnam agri partem ademitt. Item, *Capitolino* teste, Britannos per *Lollium Urbicum* Legatum vicit, muro cespitio, ut ille ait, submotis barbaris, ducto. Epigraphe hic est: IMPERATOR II. *dum*: Elogio ab altera *Victoria* profecto.

VII. *PUBLIUS.* Iconem sequentem e meo Denario argenteo *Se-*
 Tab. IV. *ptimii Severi* excepisti. Ubi Victoria, pede dextro Scuta hostilia
 n. 7. conculcans, clypeum tenet, arboris trunco impositum, in eoque
 cladem hostium appposito calamo quasi describit. Circum legitur:
 VICTORIA PARTH. *ica* MAX. *ima.* *TULLIUS.* Æreum pariter
 hunc Numum *Severi*, item alium, ubi Victoria cum lauro & pal-
 ma stat, eadem cum epigraphe, *Cl. Patinus* exhibuit p. 284. uti
 etiam tertium, cum lemmate: *Victoria Britannica.* Utrobique huic
 Augusto pugnandum, & sane acriter, fuit, atque insigniter vin-
 cere contigit, ut æmulos imperii, *Pescennium*, atque *Albinum*, de-
 jiceret. Primum Parthi, alterum Britanni tuebantur.

VIII. *PUBLIUS.* Tres mihi sunt Numi ærei magni unius *Maximini*
 Tab. IV. Thracis, cum ejusdem capite Laureato. Primum eorum hic pin-
 n. 8. xisti numero octavo: in cujus Aversa bigam agit Victoria, flagello
 equos impellens. Supra lego: VICTORIA GERM. *anica.* In
 altero Victoria graditur cum lauro, & palma, assidente ad pe-
 des ejus captivo. In tertio stat Imperator dextra extenta, rur-
 sum cum captivo ad pedes: retro Victoria cum palma consistit,
 victorem lauro coronans. Utrobique scribitur integre: *Victoria*
Germanica. *TULLIUS.* Commemorare tibi libet etiam quartum
 ex *Patinianis* p. 284. ubi quadrigis Imperator invehitur, æque a
 Victoria, quæ curru retro insilit, coronatus. Circum autem
 residui duntaxat ex Aversa tituli describuntur: P. M. TR. P. II.
 COS. P. P. Vix quidquam Romani gloriosius duxerunt, quam
de Germanis triumphasse: quorum Provinciam Deus Romæ, ut
 metam, posuisse videtur, cum lemmate: *Non plus ultra.* Quin erat
 in fati, ut Romanum Imperium in Germaniam commigraret.

IX. *PUBLIUS.* Perelegans, & singularis videtur Numus nonus,
 Tab. IV. ignotus mihi: ubi Romæ galeatæ, clypeis insidenti, cum Scep-
 n. 9. tro militari, Victoria puerum adducit, qui eidem Coronam lau-
 ream offert. Adscribitur: VICTORIA GOTHICA. Cujus,
 obsecro, Augusti monumentum hoc est? *TULLIUS.* *Constantini*
M. æris medii. Excepi hunc Numum ex *Ill. Spanhemio* Tom. II.
 p. 635. & ibidem Excerptis post *Ammianum Marcellinum* editis il-
 lustratum per hæc verba. „ Gothi per neglectos limites erupe-
 „ runt, & vastata Thracia, & Mœsia, prædas agere caperunt.
 „ Tunc *Constantini* terrore, & impetu repressi, captivos illi, im-
 „ petrata pace, reddiderunt. „ Unus igitur ex captivis reddi-
 tis

tis puer iste, quem in hoc Numo adducit Victoria, censendus est: quod rarum in Numis, dum contra captivos hostes in eis in-
tueri frequentissimum.

PUBLIUS. Quoniam terra, marique, pugnatur, & vincitur, ^{X.}
Navalium quoque Victoriarum elegantia mihi testimonia in sequen- ^{Tab. IV.}
tibus tribus Numis exhibere voluisti. Is, qui numero X.^{mo} est, ^{n. 10.}
Navem habet elegantem, cum remis quatuor, & gubernaculo.
Stat in ea, vel sedet Victoria, cum palma, & lauro, ante Aram,
vel Suggestum Imperatorium. Supra scribitur: *P. ublius GALBA.*
Hunc reor, e cognatione *Galba* Imperatoris fuisse. *TULLIUS.*
Fuit omnino. Etenim areum hunc Numum reperi apud *Ursinum*
in Gente *Sulpicia* p. 267. ex additione *Latini*. Refert in Adversa
Caput Herculis. *P. Galba*, Sacerdotio, & Ædilitia dignitate cla-
rus, Consulatus quoque Competitor fuit cum *Cicerone*. Lusita-
nos magna clade afficiens, etiam Imperator in Castris acclamatus
est. Æquoreo prelio vel tunc, vel alias eum vicisse, hoc Nu-
mo edocemur. In alio ovans quoque bigis invehitur, a Victoria
coronatus.

PUBLIUS. Undecimum pariter Numum esse testem prospe- ^{XI.}
ri certaminis maritimi, navale gubernaculum demonstrat, quod ^{Tab. IV.}
secum fert Victoria, stans ante palmæ ramum excrecentem, & ^{n. 11.}
eidem laurum imponens. Nihil autem hic lego, præter: *DIVI*
F. ilius. Unde hunc Numum *Augusti* esse oportet. *TULLIUS.* Est omni-
no, sed ut adhuc Triumviri. Exstat apud *Ursinum* in Gente *Ju-*
lia p. 138. a *Latino* Adjectus, Navim in Adversa referens, quam
supra legitur: *IMP. erator CÆSAR.* Signat autem Victoriæ Na-
valem, ab ipso vel de *Sexto Pompejo* in Sicilia, vel de *M. Antonio*
apud *Actium* relatam.

PUBLIUS. Clarissime omnium Loquitur Numus XII. in quo ^{XII.}
Victoria proræ navis insistit, cum palma, & ferto prælato, atque ^{Tab. IV.}
Epigraphæ disertæ: *VICTORIA NAVALIS.* Victorem te mihi ^{n. 12.}
edicere oportet. *TULLIUS.* *Titi* est ex ære medio apud *Latinum*
p. III. Celebrat vero grandem illius Victoriæ navalem de Ju-
deis, capta *Tiberiade*, ad Lacum *Genesareth*, classe hostium pe-
nitus contrita. Quocirca cecinit *Apollonius*, quasi hunc Numum
exponens:

Romanæ plausit volitans Victoria Classi.

Flav. quoque *Josephus* testatus est, in *Vespasiani* Patris, *Titique* filii Triumpho de *Judeis*, etiam *Rostram Navium* portata esse a *Militibus*. Cæterum *Titus* etiam *Germanos* aliquando ad *Rhenum* navibus vicit.

- XIII. *PUBLIUS*. Sanctora succedentibus duobus in Numis lætus intueor *Victoriæ* monumenta. *TULLIUS*. Æquum est sane, ut etiam veræ *Religioni* locum aliquem concedamus. Selegi tibi ambos hos Numos argenteos, nequaquam vulgares ex *Gotha* Tab. IV. Numaria p. 268. & sequenti. Primus *Crucem* sinit *salvificam*, n. 13. tribus gradibus elatam. Circum legitur: *VICTORIA AUGUSTI*. Infra scribitur: *CON. Constantinopoli OB. signata*. In Adversa est *Protome Tiberii Alismari* coronati, & clypeum, hastamque gerentis. *Victoriam* non unam, quas omnes *Christo* in *Cruce* *Victori*, & per *virtutem S. Crucis* gratias omnes largienti rectissime adscripsit, cum retulisse, *Cedrenus* ita prædicat. „ *Romani* (quales tum adhuc *Constantinopolitani* prædicabantur) sub eo *Syriam* ad *Samosata* usque pervagati, vicinasque populati *Regiones*, ad millia, ut fertur, ducenta *Arabum* interfecerunt, spoliisque, & præda amplissima potiti, magno sui metu excitato, reverterunt. „ Ita *interpres*. Alibi etiam, *Tiberii* hujus auspicio, per *Fratrem Heraclium* res prosperrime gestæ sunt: ut non vano proinde *Victoriæ* præconio gloriaretur. Ponitur ejus imperium ad *Ann. Chr. 698*. Mors violenta ad *Ann. 705*.
- XIV. *PUBLIUS*. Numum alterum, imaginibus, ac verbis, non paulo plenior, ego aggredi minime ausim, græcum insuper, literisque parum formosis, & inæqualibus, ambiguum. *TULLIUS*. Tab. IV. *Crucem* denuo vides, gradibus quatuor elatam, bis vero immis- n. 14. sam, & radiatam, cum *Luna* in medio stipitis. Hinc & inde apparent *Capita* duo, græco more coronata, *Basili II. & Constantini VII. mi Fratrum Coaugustorum* *An. 1013*. *Epigraphe* Græco-barbara, literis latinis interpolata, sic habet: EN TOY NICA-TE BASILEI E CON. Id est: In hoc (nimirum salutifero *Crucis* Signo) vincite, *Basili, & Constantine*. *PUBLIUS*. Pictis his, & expositis religiosissimis Numis me plus, quam omnibus anterioribus *Victoriarum* typis, recreasti.